

NICA

ASSOCIACIÓ DE SOLIDARITAT AMB LA INFÀNCIA DE NICARAGUA

DESEMBRE 2006

NÚMERO 9

El Parc de la Ciutadella acull un any més la bicicletada i l'Assemblea de NICA

Com és ja tradicional, el Parc de la Ciutadella va acollir les famílies de NICA per celebrar la Bicicletada i l'Assemblea anual.

El diumenge 1 d'octubre va ser la data triada en aquesta ocasió. I va ser una bona tria, ja que va fer un dia esplèndid i calorós, durant el qual els més petits van jugar, els més grans vam xerrar i tots plegats vam poder gaudir d'un autèntic "pinolillo" nicaragüenc gentilisa de la família González Jiménez que aquest estiu van visitar Nicaragua.

Després de dinar, a l'hora de la sobretaula, vam aprofitar per celebrar l'assemblea general corresponent a l'exercici 2005. Es va fer un repàs exhaustiu dels temes més importants de l'associació. A destacar: l'increment del pressupost del projecte "Vaso de leche" fins a un total de 5.500 euros anuals; la ratificació de la Junta Directiva actual amb la incorporació de l'Àngels Jiménez com a Tresorera, en substitució del fins ara tresorer, Pep Pascual, i l'aprovació dels comptes corresponents al 2005.

Núria Boquera

Contra viento y marea

de Daniel Amador

Poema enviat per Maritza des de Nicaragua.

Contra viento y marea desafiamos la sombra a la luz de una idea.

Con el alma encendida hay que andar por la vida contra viento y marea.

¡Y aunque el mar sea adverso y estemos inmersos en aguas muy feas....

continuemos el viaje que a nuestro coraje la fe lo acarrea!

Contra viento y marea, cada sol se repite, cada día alborea...

y florece a porfía un jardín de poesía, contra viento y marea.

¡Si llevamos ardientes la estrella en la frente igual que una tea

entre el bosque de pinos se abrirá algún camino, contra viento y marea!

Contra viento y marea la sonrisa de un niño es la gran panacea

Y una mano tendida la ternura crecida, contra viento y marea.

El amor tiene un duende que ríe, que enciende, que crea y recrea.

¡y aunque al diablo le pese, retoña y florece y al mal lo voltea!

Contra viento y marea, hay montones de manos para hacer la tarea.

¡Lo que importa y es la gente, del sur o del norte, de allí donde sea

y ganar la partida porque triunfe la vida, contra viento y marea!

Contra viento y marea, proponemos sin miedo una gran asamblea

Donde allí se proclame que la gente se ame, contra viento y marea

Desterrar la codicia, tirar la injusticia desde una azotea

y colgar un letrero que diga...¡Te quiero! y todos lo vean...

Contra viento y marea, avancemos con todo, sin mancharnos con brea

si hace falta, en la piedra plantaremos la hiedra contra viento y marea

Esta fue mi propuesta, tal vez lo que resta y todos desean...

es estar donde vibre la ansiedad de ser libres, contra viento y marea

¡ Quiera Dios que así sea!

La petita història del pont de les paraules

Per Toni Samsó

Hi havia en un país molt llunyà un nen que es deia Pedro. Era molt petit i moreno. Ell encara no ho sabia però el seu país era molt bonic, ple de sol i de plantes ufanoses on hi niaven ocells de colors, on les olors de les flors tropicals emplenaven l'aire i les fulles brillaven amb la rosada del matí. Per tot hi havia cafè i bananes, mangos i papaies, blat de moro que allà n'hi deien maiz i moltes altres fruites.

El nostre Pedro vivia a un centre d'acollida on el tractaven bé, però li faltava quelcom, ell no ho podia expressar però ho sentia. Esperava sense saber-ho una mare, pot ser un pare i fins i tot uns germans i germanes. Ell ja havia tingut una mare que el va portar a la panxa i el va fer créixer dins seu. Se l'havia estimat molt però per culpa de la pobresa i de la misèria no el va poder criar, i ara ell esperava, com els seus companys i companyes, algú que el fes créixer fins fer-se adult.

I un bon dia va passar, va venir de molt lluny una família que el desitjava, que el venia a buscar. Ell estava molt nerviós, què passaria ara, com serien, el tractarien bé, com seria allà on aniria a viure??.

El primer moment va ser molt intens, ara ja no se'n recorda però li tremolaven les cames, les petites cames que tant havien corregut i buscat una sortida cap a un nou món, una nova situació, una nova família i amics. El nostre Pedro era, sense tenir-ne consciència, un veritable aventurer, un heroi que de ben petit ja havia superat la por a la solitud i al desconegut, endinsant-se en el futur com un valent Ulises.

Després de la primera trobada tot va anar molt de pressa, besades, abraçades, joguines noves, pares nous, marxar del centre, un hotel desconegut, un avió molt gros, un munt de gent que el va espantar una mica perquè cridaven el seu nom d'una manera estranya, portaven globus, pancartes i feien molt xivarri, més petons, més abraçades i les cames que seguien tremolant, però cada cop menys perquè ja tenia a qui abraçar-se, en qui refugiar-se a qui estimar i en qui confiar.

Per fi van arribar a casa, una casa molt gran o almenys a ell ho va semblar, amb un llit per a ell sol. Més tard l'escola, amb nens nous que semblaven conèixer-lo de feia molt de temps, potser ja feia setmanes que havien sentit a parlar d'ell i coneixien el seu nom.

I en Pedro a qui ara deien Pere va anar creixent, cada cop coneixia més als seus pares, en tenia dos, la mare i el pare, que se l'estimaven molt, també tenia avis i tietes, moltes tietes que el petonejaven fins atipar-se.

El Pere va anar coneixent el seu entorn i va descobrir altres nens com ell, nens i nenes que havien nascut a d'altres països i també els havien anat a buscar. Alguns tenien pare i mare com ell, d'altres només mare o només pare, d'altres fins i tot tenien dues mares i havia sentit dir que algun nen tenia dos pares.

Es va anar fent gran, creixent en cos i enteniment, cada cop era més el Pere. De tant en tant es reunia amb aquells altres nens i nenes que havien nascut en aquell país tant llunyà on les plantes creixien tant ufanoses com la pobresa. Junts recordaven qui

eren i es reconeixien com els valents herois que havien travessat el mar i vençut al destí com a l'Odissea dels antics grecs.

Va passar molt de temps i en Pere ja era tot un adolescent, sentia que dins seu passaven coses estranyes, se li despertaven desigs que abans no havia sentit i li venien preguntes al cap que abans no s'havia fet. Qui era ell i què feia en aquest món? què li esperava en aquell futur d'adults que li pintaven tant magre?. Era en aquell temps quant en Pere va començar a imaginar un món més humà, més amable i solidari, diferent d'aquell que es veia reflectit a la televisió i als diaris. De moment, només eren imaginacions, anhels de canvi, necessitats d'autoafirmació.

Els anys avançaven, ell i els seus amics i amigues es feien grans, anaven enfrontant i superant proves. Tenien una força molt gran al seu interior i el suport dels seus amics i a vegades, de les seves famílies. Cada cop havien de prendre decisions més complicades, més complexes.

Va ser en aquell estadi del seu creixement personal quan en Pere començà a elaborar una idea molt boja però molt bonica, la creació d'un pont, el pont de les paraules. Quan ho explicava als seus amics i amigues li deien que estava com un llum i no li feien massa cas.

El temps seguia passant la seva idea, el seu somni s'anava perfeccionant, construint amb més precisió. Els seus amics, els seus pares i la gent que el coneixia el va anar comprenent més i més. Ell sabia que el seu pont, el pont de les paraules només es faria realitat si molta gent s'implicava, si moltes persones el començaven a bastir.

I així va ser, el pont anava creixent en proporció a la gent que s'hi anava comproment. Era una obra col·lectiva on tots aportaven les seves paraules, els seus mots d'enteniment i de solidaritat. Trenaven i trenaven mots i feien aquell suport per a la comunicació entre pobles i entre individus.

Aquell país tan llunyà on el Pere havia nascut ja no era inhabitable, podia arribar a través de la seva imaginació i de la identitat compartida que el convertia en ciutadà del món.

La solidaritat era una vivència que servia per desenvolupar consciències, coneixements i vides. El pont servia per entendre's amb els que habitaven lluny, però també pels que habitaven a prop, al costat de casa, aquells que havien hagut de marxar de la seva terra. Servia per entendre les seves necessitats i perquè ells es poguessin identificar com a iguals. El color de la pell no era un signe d'identitat negatiu ans al contrari, en el món del Pere la gent era de colors diferents i amunt i avall transitaven amb llibertat.

Les paraules havien recuperat el seu protagonisme antic quan eren signes màgics i ajudaven, ben trenades, a fer més fàcil la vida arreu del món.

En Pere es va fer gran i deixarem al vostre parer si va aparellar-se i amb qui, si va tenir fills, si aquests fills van néixer aquí on nosaltres habitem o si els va anar a buscar més enllà del mar. El que es segur es que el nostre Pere va viure sempre trenant paraules d'amistat pel seu pont de les paraules.

Daniel Ortega, de nou president de Nicaragua

El Secretari General del Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN), Daniel Ortega, és el nou president electe de Nicaragua després de les eleccions celebrades el passat 5 de novembre. Ortega, de 61 anys, ja havia ocupat la presidència del país entre els anys 1985-1990, després de coordinar la junta de govern que es va instaurar després de derrocar la dictadura somozista el 1979. El líder sandinista ha guanyat amb el 38% dels vots, mentre que el segon candidat, el conservador partit Alianza Liberal Nicaragüense (ALN) d'Eduardo Montealegre, en va rebre el 29%.

Per la seva banda, el Partido Liberal Nicaragüense (PLC) de l'expresident Arnaldo Alemán va quedar en tercer lloc, amb el

26%, el Movimiento de Renovación Sandinista (MRS) de Sergio Ramírez, en quart, amb el 6%; i Edén Pastora, d'Alternativa por el Cambio, 0.27%. En les seves primeres manifestacions després de proclamar-se guanyador, Ortega s'ha compromès a mantenir l'actual model econòmic existent al país, i a invertir més en el sectors socials.

opinió

Cinc dies a Nicaragua

El passat mes d'octubre vaig tenir l'oportunitat de conèixer, el poc que em va permetre una estada de només cinc dies, un país i una gent ben diferent del nostre: Nicaragua. Tot i que en tenia alguna informació, la realitat ha estat molt més colpidora, impactant, sorprenent i impressionant del que em podia imaginar. Així, vaig veure els nens i nenes pels carrers i camins, des de primera hora del matí i fins el vespre, venent qualsevol cosa, tapant forats dels camins... no haurien de ser a l'escola?. Sembla com si la gran diferència entre els rics i els pobres només la veiem els de fora, és com si la vena als ulls d'uns i la resignació dels altres s'hagués institucionalitzat en la convivència diària. La corrupció del poder polític arriba fins a límits insospitats i abraça no només els membres de poder legislatiu i executiu sinó també els jutges i magistrats. L'ajuda exterior i els projectes de cooperació, tant en l'àmbit de les infraestructures, com en el dels serveis més personals, és molt present en tot el país; a vegades fins i tot tens la impressió que el país i els seus dirigents s'han "instal·lat" en aquestes ajudes exteriors i no es veu la necessitat d'anar creixent d'una manera cada vegada més autònoma.

Malgrat tot això, des del primer moment copses, per una banda, una gent alegre, oberta, acollidora, propera, que et fa sentir a gust; i per una altra un país amb uns recursos naturals formidables dignes de ser protegits (aigua, volcans, vegetació...), i un entorn natural amb unes possibilitats d'explotació encara per descobrir.

La meua estada va coincidir en plena campanya electoral al país, i es respirava un interès per les eleccions, pels candidats, a tota hora, pels carrers, en qualsevol conversa. Sorpren constatar com a Nicaragua ningú s'amaga de les seves preferències polítiques, i els signes polítics dels ciutadans es veuen per tot arreu. En el moment d'escriure aquestes ratlles, dilluns 6 de novembre, encara no sabem el resultat definitiu d'aquestes eleccions, tot i que sembla que hi pot haver hagut una clara victòria dels sandinistes amb Daniel Ortega al capdavant. Confiam que, sigui qui sigui finalment el president de Nicaragua, faci créixer el país i possibiliti el ple desenvolupament de la seva gent.

Maria Vendrell i Aubach
Tieta del Miquel, la Marlèn i el Josep

Taula rodona amb Víctor Groza

El passat mes de juny, i gràcies a la col·laboració de la Núria Fuentes i la Susanna Pastor, algunes sòcies representants de les Associacions de FADA, vam poder assistir a una xerrada informal que en Víctor Groza va fer a la seu d'aquesta federació.

En Víctor Groza és un reconegut treballador social nord-americà, professor i investigador de la Mandel School of Social Work d'Ohio, que ha dedicat els últims anys de la seva carrera professional a l'estudi i investigació de l'adopció internacional. Aquests dies de juny es trobava a Barcelona en el marc d'unes jornades que celebrava la Universitat de Barcelona en relació a l'adopció internacional.

Víctor Groza ha visitat i ha estudiat en profunditat les adopcions d'infants asiàtics per part de famílies d'origen nord-americà i dels països nòrdics i ha basat el seu estudi en l'entrevista personal i amb qüestionaris escrits i orals.

La xerrada va ser fluïda i amena i, malgrat que es va desenvolupar en anglès, va resultar ser una vertadera taula rodona, on cadascú va poder dir la seva i gràcies a l'ajut de la Susanna Pastor que va fer de traductora vam gaudir de gairebé tres hores de col·loqui amb les aportacions, inquietuds i experiències que el món de l'adopció ens ha aportat.

Núria Boquera

Ja és Nadal!

*Ja celebrem el que tots desitgem,
un Nadal ben feliç ple de pau i alegria.
I en aquests dies en els nostres cors,
unirem encara més
Catalunya i Nicaragua.
Nicaragua i Catalunya.*

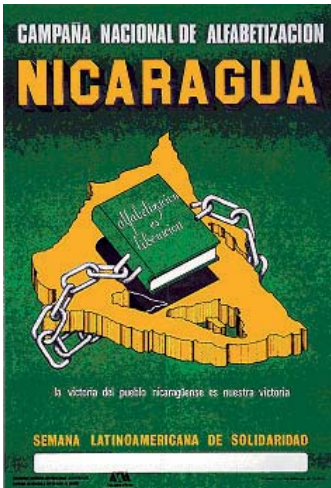
Miquel Chavarría Vendrell

¿Dónde está el cartel sandinista?

El proceso de transformación social y económica que se puso en marcha con la revolución, trajo consigo la necesidad de usar mecanismos de difusión masiva de sus objetivos y también de sus logros. Junto a la prensa, la radio y la televisión el cartel político fue un medio habitual para intentar ganar el apoyo social a las medidas del gobierno revolucionario. Ya antes del triunfo de 1979 existen ejemplos de carteles sandinistas, o mejor dicho, en favor de su causa. En su mayoría se publicaron en Costa Rica.

A lo largo de los once años de gobierno revolucionario fueron diversas las instituciones que publicaron carteles y variados los motivos (cruzada nacional de alfabetización, incremento de la producción, promoción de salud y educación...). Se estima que fueron más de 500 los carteles editados. Una cifra nada despreciable en tan corto espacio de tiempo.

A pesar de que las tiradas de un cartel son cuantiosas, porque su efectividad depende entre otras cuestiones de su visibilidad, es un tipo de documento efímero porque su misión principal no es acabar en las manos de un coleccionista o de un investigador sino de fijarse en una pared. Si a esa circunstancia general que afecta a todos los carteles se añade el hecho de los vaivenes políticos es fácil entender que los gobiernos postsandinistas no vieran con

buenos ojos la conservación de una material de una etapa histórica que se quería superar. Dicho de otra manera, tras la derrota electoral sandinista, el cartel político, junto a otras manifestaciones de la iconografía revolucionaria (pinturas murales, postales) se hicieron desaparecer.

Actualmente es muy difícil encontrar en Nicaragua fondos documentales que conserven el cartel editado durante la etapa sandinista. La Biblioteca

Nacional Rubén Darío, que debería ser por su condición de biblioteca nacional la encargada de su conservación, apenas tiene carteles en su colección. La única institución que cuenta con una colección incompleta pero significativa es el Instituto de Historia de Nicaragua y Centroamérica de la UCA. Curiosamente quien posee la mayor colección de carteles sandinistas no son los nicas, sino un equipo de investigadores alemanes que durante los años 80 colaboraron en el país y conscientes de la importancia histórica y gráfica de los carteles de la época fueron construyendo pacientemente esa colección. Fruto de ese trabajo en breve se publicará, tanto en Alemania como en Nicaragua, el primer trabajo sobre el cartel sandinista, en el que se mostrará una selección de 300 obras y en el que han colaborado entre otras personas, Gioconda Belli y Fernando Cardenal.

Alfons González

Donem la benvinguda

Donem la benvinguda més entusiasta a la nostra associació a dues noves membres, la Laiza Castro Castellar (esquerra) i la Nayara, Fonbria Navarro, nascudes a Bolívia i la Xina, respectivament. Felicitem de tot cor als seus pares i mares Jesús, Elena, Daniel i Digna..

La Marimba: Racó Cultural

La casa dels Mejía Godoy

Per Àngels Jiménez

Colonial Los Robles De Shell, Plaza del Sol, 2 cuadras al sur, núm. 186, Managua.

Alguns de vosaltres segur que ja la coneixeu, els qui no, si viatgeu a Managua no deixeu passar l'oportunitat de visitar-la.

Es tracta d'un restaurant i centre cultural propietat dels Mejía Godoy amb una programació permanent i variada. Els Mejía Godoy no actuen sempre, per això, el passat estiu, durant el nostre periple per Nicaragua, ens vam sentir realment afortunats perquè vam poder gaudir, per casualitats del destí, d'un inoblidable concert d'en Carlos Mejía i els de Palacagüina. I dic inoblidable perquè més enllà de l'emoció que provoca escoltar en la seva veu cançons com Nicaragua, Nicaragüita o Quincho barrilete, aquest home irradia una simpatia i cordialitat captivadores.

L'estimació pel seu país, el coneixement profund de les tradicions populars i el seu tarannà alegre escapen de l'escenari, omplen la sala i proporcionen al públic una experiència difícil d'oblidar. Si teniu l'oportunitat porteu als vostres fills, gaudiran tant com vosaltres perquè és especialment divertit amb els nens. Visiteu-lo a la mitja part, us atindrà amb una gran cordialitat, signarà autògrafs i no dubtarà a fer pujar a l'escenari els nens a la segona part de l'espectacle.

